accountabilitylab PAKISTAN

CIVIC ACTION TEAMS

پاڪستان ڪورونا وائرس سِوڪ ايڪٽ مهم

جون 2022 - بُليٽن نمبر13

ملڪ ۾ ڪرونا وائرس جي مسلسل پکڙجڻ کي منهن ڏيڻ لاءِ احتساب ليب پاڪستان سِوا ايڪٽس مهم تحت ڪرونا وائرس بابت غلط خبرن، افواهن ۽ غلط معلومات کي روڪڻ لاءِ ضلعي حڪومتن ۽ ڪميونٽي ورڪرن (رضاڪارن جو هڪ نيٽ ورڪ) سان گڏجي ڪم ڪري رهي آهي. اوپن سوسائٽي فائونڊيشن اداري جي سهڪار سان، سِوا ايڪٽس مهم ڪورونا وائرس جي انگن اکرن تي حقيقتون ڳولڻ ۽ معلومات مهيا ڪري ٿي. اهي هفتيوار بليٽين ۽ سوشل ميڊيا جي ذريعي معلومات ۽ عوامي راءِ فراهم ڪن ٿا. شهرين ۾ ڪرونا وائرس کان بچاءُ بابت آگاهي پيدا ڪرڻ انهن خبرن کي مختلف پنجن ٻولين ۾ ترجمو ڪيو وڃي ٿو: انگريزي، اردو، پشتو (آڊيو)، پنجابي (آڊيو) ۽ سنڌي. اهي بليٽين آن لائن ۽ آف لائن عوام، سرڪاري کاتن، ترقياتي ادارن، سماجي ۽ انساني تنظيمن ادارن جي ڪارڪن سان سان ونڊيا ويندا آهن.

هن مهم ۾ ڪرونا وائرس جي متعلق حڪومتي فيصلن، ويڪسينيشن مهم، ڪميونٽي جا ردعمل ۽ تحفظات کي به شامل ڪيو ويو آهي. هن مهم جو مقصد سماج جي سڀ کان وڌيڪ ڪمزور طبقن ۾ شعور اجاگر ڪرڻ آهي، جن ۾ عورتون، نوجوان، نسلي ۽ مذهبي اقليتون، خواجه سرا ۽ معذور ماڻهو شامل آهن. مهم جي موجوده مرحلي ۾، احتساب ليب مقامي عورتن جي ڪميونٽي اڳواڻن کي پڻ شامل ڪيو آهي ۽ انهن جي تربيت ذريعي انهن جي صلاحيتن ۾ اضافو ڪري رهي آهي ۽ ڪرونا وائرس بابت غلط خبرن ۽ غلط معلومات جي ڦهلاءَ کي روڪڻ لاءِ فعال ڪردار ادا ڪري رهي آهي ۽ ڪورونا وائرس سان جڙيل اهڙن مسئلن بابت انهن حقيقتن کان آگاهه ڪرڻ آهي.

اِس ہفتے کے بلیٹن میں جانئے

01 ڪورونا وائرس کے متعلق حقائق

02 ڪورونا وائرس اپڈیٹس

03 ڪورونا وائرس معلومات

04 فیلڈ انٹرویو

کورونا وائرس

کے متعلق حقائق

ڪووڊ-19 مختلف ملڪن مان موڪليل سامان ذريعي ٻين ملڪن ڏانهن منتقل ٿي سگهي ٿو.

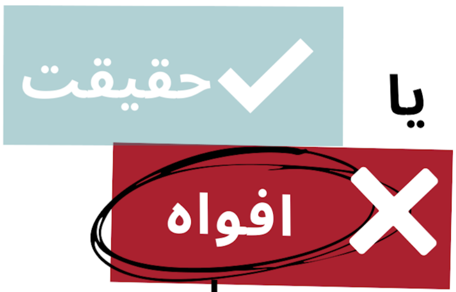

ڪرونا وائرس اجا تائين دنيا جي مختلف ملڪن ۾ سرگرم آهي ۽ ماڻهن جي موت مان معلوم ٿئي ٿو ته اهو مختلف ملڪن مان ايڪسپورٽ ۽ امپورٽ ذريعي ۽ سامان جي ترسيل دوران ٻين ملڪن ڏانهن منتقل ٿي سگهي ٿو. جيتوڻيڪ اهو منتقل ٿيل سامان جي مختلف سطحن، يعني ڪنٽينر، باڪس ۽ پيڪيجز تي ڪيترن ئي ڪلاڪن تائين زنده رهي سگهي ٿو، پر ماحول ۽ مختلف درجه حرارت جي فرق جي ڪري سامان جي منتقلي دوران ان ڪي حرڪت ۾ رڪڻ مشڪل آهي. جيڪڏهن توهان سمجهو ٿا ته ڪنهن به شيءِ جي متاچرو آلوده آهي يا ٿي سگهي ٿي، ته پوءِ ان ڪي جراثيم ڪش سان صاف ڪريو ۽ هٿ لائڻ کان پوءِ پنهنجا

(ذریعہ۔ ڈبلیو ایچ او)

کورونا وائرس (کووڈ۔19) سے محفوظ رہنے کے لیے درجِ ذیل حفاظتی اقدامات کرنے چاہییں

اپنے چہرے، آنکھوں اور ناک کو غیر ضروری طور پر نہ چھوئیں کیونکہ اس سے وائرس منتقلی کا خدشہ بڑھتا ہے

کووڈ۔19 کی ویکسین لگوانے کے لیے خود کو جلد از جلد رجسٹرڈ کروائیں اور ویکسین لگوانے سے پہلے اور بعد کی ہدایات پر عمل کریں

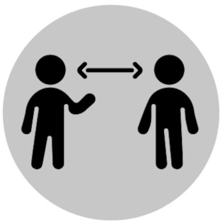

گھر سے باہر دوسروں سے 3 فٹ کا جسمانی فاصلہ رکھیں

(ذریعہ۔ ٹریبیون)

دو یا دو سے زیادہ تہوں والا دھونے اور سانس لینے کے قابل کپڑے کا ماسک استعمال کریں ، یہ اطراف سے کھلا ہوا نہیں ہونا چاہیے

گھر سے باہر غیر ضروری سماجی روابط اور رش والی جگھوں پر جانے سے گریز کریں

اگرآپ بیمار ہو جائیں تو گھر پر رہیں اور اپنے طبی ماہر سے رابطہ کریں

خود کو اور اپنے ارد گرد کے ماحول کو صاف ستھرا رکھیں

(ذریعہ۔ عالمی ادارہ صحت، ہاورڈ ہیلتھ پبلشنگ، سی ڈی سی)

پاڪستان ۾ 171 نوان ڪيس سامهون اچڻ ڪانپوءِ ڪورونا وائرس ۾ معمولي واڌ ٿي آهي.

نيشنل انسٽيٽيوٽ آف هيلٿ جي مطابق، ملڪ ۾ ڪورونا وائرس جي مثبت شرح 1.53 سيڪڙو آهي جڏهن ته 57 مريض سخت نازڪ حالت ۾ آهن. سنڌ ۾ اها شرح 5 سيڪڙو تائين رڪارڊ ڪئي وئي آهي.

جون جي ٽئين هفتي دوران ڪراچي ۾ ڪورونا جي مثبت شرح 10.08 سيڪڙو جڏهن ته حيدرآباد ۾ 16.67 سيڪڙورڪارڊ ڪئي وئي . اسلام آباد ۾ اها شرح 2.27 سيڪڙو رڪارڊ ڪئي وئي، لاهور ۾ 1 سيڪڙو، ميرپور آزاد ڪشمير ۾ 5.26 سيڪڙو، مردان ۾ 3.39 سيڪڙو ۽ ايبٽ آباد ۾ 1.2 سيڪڙو رڪارڊ ڪئي وئي.

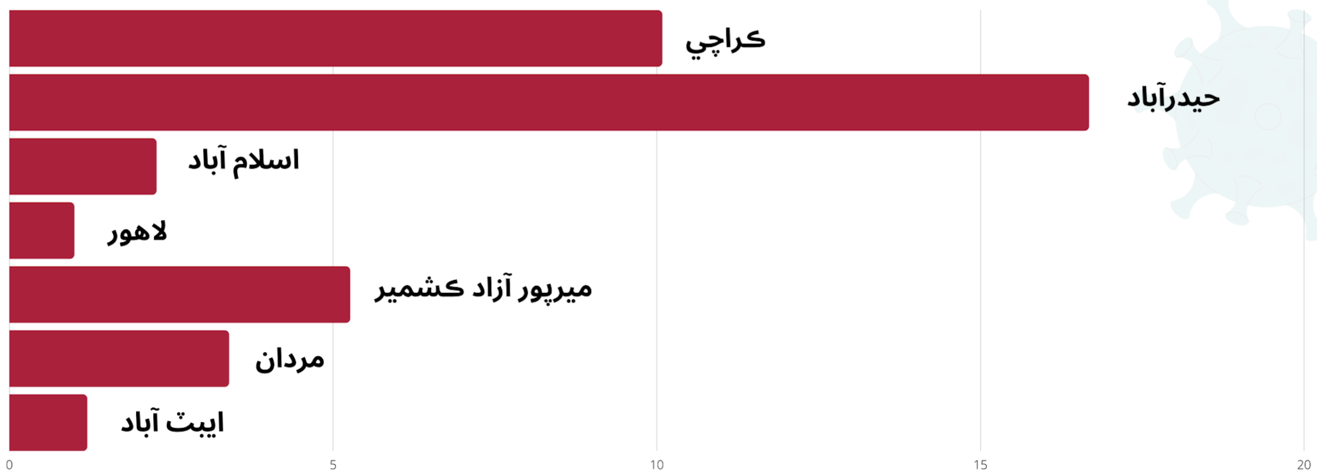

حڪومت تازو ئي راولپنڊي ۾ شهرين کي ڪرونا خلاف ويڪسين ڪرائڻ جي هڪ مهم شروع ڪئي آهي. ”ريچ ايوري ڊور“ مهم جي 12 ڏينهن تي مشتمل چوٿين مرحلي ۾ راولپنڊي جي297,427 شهرين کي ويڪسين ڪئي ويندي.

(ذریعہ۔ ٹریبون)

هڪ ماڻهو ڪيترا ڀيرا ڪرونا وائرس کان متاثر ٿي سگهي ٿو؟

في الحال اهو چوڻ ڏکيو آهي ته هڪ ماڻهو ڪيترا ڀيرا ڪرونا وائرس کان متاثر ٿي سگهي ٿو. جيئن ته ڪرونا سڄي دنيا ۾ وڏي پئماني تي پکڙجي رهيو آهي، ان ڪري ان ڳالهه جو واضح امڪان آهي ته اسان مان ڪو به ڪرونا کان متاثر ٿيل فرد سان ميلاپ ٿي وڃي.

سيئٽل ۾ فريڊ هچنسن ڪينسر سينٽر ۾ ويڪسينز ۽ انفيڪشن جي بيمارين جي ڊائريڪٽر ڊاڪٽر جولي ميڪالراٿ جو چوڻ آهي ته ڪنهن شخص جي ٻيهر انفيڪشن جو اندازو ان شخص جي مدافعتي ردعمل جي طاقت سان لڳائي سگهجي ٿو، ۽ گڏوگڏ اهو ڏسڻو آهي ته ڇا هن کي تازو ئي ويڪسين ٿيل آهي.

جولي وڌيڪ چيو ته وائرس جا ڪيترائي لاڳاپا جيڪي علامتن جو سبب نه بڻجندا آهن اهو هڪ نئين اميد جي روشني ٿي سگهي ٿي. جڏهن به ڪو ماڻهو وائرس سان متاثر ٿيندو آهي ته ان جو مدافعتي نظام وڌيڪ مضبوط ٿي ويندو آهي. هن چيو ته هاڻي اسان کي ٻيهر متاثر ٿيڻ کي معمول موجب احتياط ڪرڻ کپي. اها اميد آهي ته ڪورونا وائرس سان مختلف لاڳاپا اينٽي باڊي جي ردعمل کي بهتر بڻائڻ لاءِ جاري رهندا.

(ذریعہ۔ این بی سی نیوز)

CIVIC ACTION TEAMS

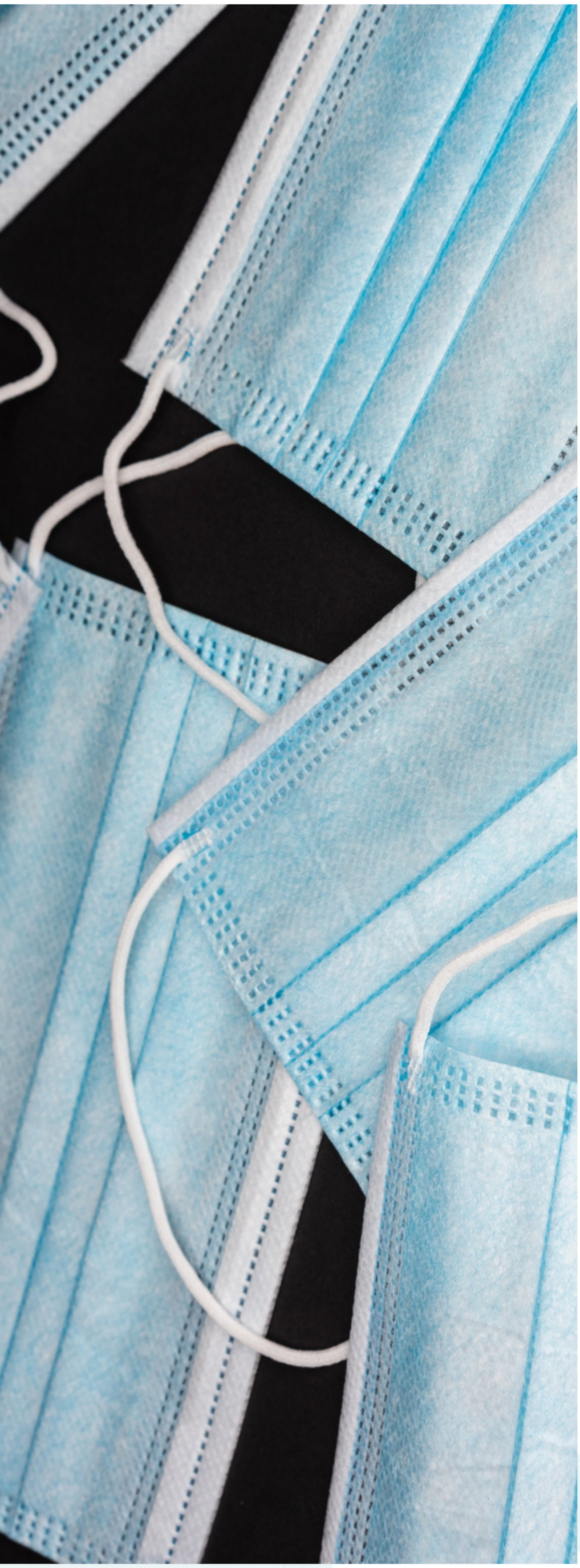

ملڪ ۾ ڪورونا وائرس جي وڌندڙ ڪيسن ڪي نظر ۾ رکندي اين آءِ ايچ پاران ماسڪ جو استعمال لازمي قرار ڏئي ڇڏيو آهي

ملڪ ۾ ڪورونا وائرس جي وڌندڙ ڪيسن ڪي نظر ۾ رکندي نيشنل ڪمانڊ اينڊ آپريشن سينٽر 27 جون 2022ع کان ملڪ ۾ نوان هدايت ناما جاري ڪري ڇڏيا آهن .ہين هدايتن کان علاوه وائرس کان بچاءَ لاءِ ماسڪ جو استعمال هڪ ڀيرو ٻيهر لازمي قرار ڏنو ويو آهي. نيشنل ڪمانڊ اينڊ آپريشن سينٽر موجب جون جي آخري هفتي ۾ 13 هزار 412 نون
ٽيسٽن ۾ ڪورونا جا 382 نوان ڪيس سامهون آيا، جڏهن ته ڪورونا جي مثبت شرح 2.85سيڪڙو تائين پهچي وئي آهي. 28 جون تي، نيشنل انسٽيٽيوٽ آف هيلٿ ٻڌايو ته نازڪ حالت ۾ 87 مريضن کان علاوه، ڪرونا وائرس کان متاثر مريضن جي موت به واقع ٿي چڪو آهي.

ڪورونا وائرس جي مريضن جي انگ ۾ واڌ کي نظر ۾ رکندي اين سي او سي ملڪ ۾ سمورن هوائي اڏن، ريلوي ۽ پبلڪ ٽرانسپورٽ تي شهرين کي ماسڪ پائڻ لازمي قرار ڏئي ڇڏيو آهي. اين آئي ايچ جي ترجمان چيو آهي ته ”اسان سيني شهرين تي زور ڀريون ٿا ته ڪورونا وائرس کان بچاءُ لاءِ سفر جي دوران ماسڪ جي استعمال کي يقيني بڻائين“. ان سان گڏ ئي ملڪ جي سمورن صوبن کي هدايت ڪئي وئي ته هو شهرين جي ڪورونا وائرس کان بچاءَ کي يقيني بڻائڻ لاءِ ترجيحي بنيادن تي بوسٽر شاٽ جو بندوبست ڪن. اهڙي طرح ملڪ ۾ صحت جي سمورن ادارن کي ڪورونا جي موجوده صورتحال کي نظر ۾ رکندي هوشيار رهڻ جي هدايت ڪئي وئي آهي. صحت جي عملدارن سماجي فاصلو برقرار رکڻ ۽ ماسڪ پائڻ جهڙن حفاظتي قدمن جي اهميت تي زور ڏنو، خاص طور تي ماڻهن جي ميڙاڪن واري هنڌن تي ۽ بازارن جي لاءِ هدايتن ۽ انتظامن تي سختي سان عمل ڪرڻ جي ضرورت تي به زور ڏنو آهي.

28 جون تي اين آئي ايچ پاران جاري ڪيل انگن اکرن موجب سنڌ ۾ سڀ کان وڌيڪ ڪووڊ ڪيس 6.17 سيڪڙو رڪارڊ ڪيا ويا. ڪراچي خاص طور تي 22.65 سيڪڙو جي مثبت تناسب سان ملڪ ۾ هڪ نئين هاٽ اسپاٽ طور سامهون آيو آهي. حيدرآباد ۾ اهو تناسب 0.32 سيڪڙو هو. آزاد جمون ۽ ڪشمير ۾ تناسب 2.94 سيڪڙو سان سنڌ کان پوءِ ٻئي نمبر تي هيو. پنجاب ۾ 1.17 سيڪڙو جڏهن ته خيبرپختونخواه ۾ 1.15 سيڪڙو رڪارڊ ڪيو ويو. ملڪ جي اترين حصن ۾، مظفر آباد 6.25 سيڪڙو سان سڀ کان وڌيڪ متاثر شهر رهيو آهي. جڏهن ته ملڪ جي ٻين شهرن ۾ هي تناسب رهيو؛ نوشهره 5 سيڪڙو، ايبٽ آباد 4.17 سيڪڙو، پشاور 3 سيڪڙو، مردان 2.44 سيڪڙو، لاهور 2.76 سيڪڙو، اسلام آباد 2.31 سيڪڙو، راولپنڊي 1.05 سيڪڙو ۽ سرگوڌا ۾ 1.64 سيڪڙو رڪارڊ ڪئي وئي.

(ذریعہ۔ ٹریبون)

مان پنهنجي ٽيسٽ ڪاٿان ڪرائي سگهان ٿي/ سگهان ٿو؟

اسلام آباد	صحت جا قومي ادارا پارڪ روڊ ، چڪر شهزاد ، اسلام آباد
ڪراچي	آغا خان يونيورسٽي اسپتال ، اسٽيڊيم روڊ ، ڪراچي ، سنڌ
حيدرآباد	لياقت يونيورسٽي آف ميڊيڪل ۽ هيلٿ سائنسز (لمس) ، لبرٽي مارڪيٽ سرڪل ، ويجهو لياقت يونيورسٽي اسپتال ، حيدرآباد ، سنڌ
خيرپور	گمبٽ انسٽيٽيوٽ آف ميڊيڪل سائنسز ، گمبٽ ، خيرپور ، سنڌ
پشاور	حيات آباد ميڊيڪل ڪمپليڪس ، 4 فيز 4 حيات آباد ، پشاور ، ڪي پي ڪي
مردان	چغتائي ليب ويجهو الغيرز بينڪ ، مردان پوائنٽ ، شمسي روڊ ، مردان ، ڪي پي
هري پور	ايسلز ليبز ، ٽي ايم اي پلازا دڪان نمبر 6 ، نزد گرلز ڊگري ڪاليج سرڪلر روڊ هريپور ، ڪي پي ڪي
لاهور	شوڪت خانم ميموريل اسپتال ، 7 اي بلاڪ آر. 3 ايم اي جوهر ٽائون ، لاهور ، پنجاب
ملتان	نشتر اسپتال ، نشتر روڊ ، جسٽس حامد ڪالوني ، ملتان ، پنجاب
راولپنڊي	آرمي فورسز انسٽيٽيوٽ آف پيٿولوجي رينج روڊ ، سي ايم ايڇ ڪمپليڪس ، راولپنڊي , پنجاب
ڪوئٽه	فاطمه جناح اسپتال بهادر آباد ، وحدت ڪالوني ، ڪوئٽه
مظفر آباد	عباس انسٽيٽيوٽ آف ميڊيڪل سائنسز (اي ايم ايس) امبور ، مظفر آباد ، آزاد ڪشمير
گِلگِت	ضلعي هيڊ ڪوارٽر اسپتال اسپتال روڊ ، گلگت ، جي بي

وڌيڪ شهرن جي ڳولا ڪريوCOVID-19 صحت جو صلاحڪار پليٽ فارم
[COVID-19 Health Advisory Platform]

accountabilitylab PAKISTAN

CIVIC ACTION TEAMS